

---

**Щербатюк Т. Г., Романко В. М., Савіна О. П.**

Наукова бібліотека, Український державний університет науки і технологій  
(м. Дніпро, Україна)

## **ПОШУК НАУКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПІД ЧАС КРИЗОВОГО СТАНУ**

Наукове дослідження передбачає пошук і обробку ряду джерел інформації з досліджуваної теми для виявлення найцінніших та найавторитетніших наукових інформаційних ресурсів. Різноманітні інформаційні бази даних є одними з перевірених і надійних джерел, з яких можна отримати інформацію, необхідну для написання статті або проведення дослідження в тій чи іншій галузі.

*Ключові слова:* наукометричні бази даних; інформаційні ресурси; Web of Science; Scopus; Google Scholar

**Shcherbatiuk T. H., Romanko V. M., Savina O. P.**

Scientific Library, Ukrainian State University of Science and Technologies (Dnipro, Ukraine)

## **SEARCHING FOR SCIENTIFIC INFORMATION IN TIMES OF CRISIS**

Scientific research involves the search and processing of a number of information sources on the topic under study to identify the most valuable and authoritative scientific information resources. Various information databases are one of the proven and reliable sources from which you can get the information you need to write an article or conduct research in a particular field.

*Keywords:* scientometric databases; information resources; Web of Science; Scopus; Google Scholar

Несподівані сучасні виклики, пов'язані з пандемією та воєнним станом в Україні, прискорили зростання різних форм навчання: змішаного, дистанційної або онлайн. Бібліотекам, як активним учасникам розвитку цифрової академічної інфраструктури, довелося змінити свою політику, щоб сприяти створенню освітньої та наукової інформації, а також її доступності та розповсюдженню, звичайно.

У важкі часи сьогодення, коли буває неможливим звернутися фізично за допомогою до наукової бібліотеки установи, важливо мати інформаційну підтримку навчання, викладання та наукових досліджень в дистанційному форматі. Пропонуємо допоміжні матеріали, які стануть у нагоді в знаходженні інформації для наукового дослідження.

Перелік джерел освітньої та наукової інформації:

1. Електронні бібліотеки та бази даних. Велика кількість наукових статей, книг та досліджень доступна онлайн через бібліотеки і бази даних, такі як Google Scholar, Web of Science, Scopus і інші. Вони мають широкий спектр наукової інформації з різних галузей.

---

2. Відкритий доступ: Все більше наукових видань і ресурсів надають статті та матеріали з відкритим доступом, що означає, що вони безкоштовні для всіх. Наприклад: [DOAJ](#), [Public Library of Science](#), [SSRN](#) тощо.

3. Онлайн-курси та вебінари. Інтернет насичений різними навчальними платформами, вони пропонують як загальні, так і спеціалізовані курси, які можуть бути корисними для навчання та наукового дослідження. Наприклад [Prometheus](#), [Coursera](#).

4. Наукові журнали та конференції. Деякі наукові журнали і конференції проводять онлайн-засідання, де ви можете дізнатися про останні дослідження та взяти участь у наукових обговореннях.

5. Відкриті освітні ресурси (англ. OER). Міжнародна спільнота дуже активно використовує OER для навчання, викладання та дослідницької діяльності в будь-якому форматі та середовищі. Вони можуть бути в будь-якому форматі - текстовому (книги, журнали, статті тощо) і нетекстовому (аудіо, відео, подкасти, симуляції, тощо). Наприклад, загальну інформацію про OER та перелік основних ресурсів можна побачити на сайті [НБ УДУНТ](#).

6. Відео- та аудіо-ресурси. YouTube, [TED Talks](#) і подкасти можуть містити корисну освітню та наукову інформацію, яку можна переглядати та слухати.

7. Бібліотеки і електронні книги. Електронні книги доступні для завантаження або в оренду через платформи, такі як Amazon Kindle, [Google Books](#) тощо.

8. Наукові бази даних університетів та організацій. Багато університетів та дослідницьких організацій мають власні бази даних та ресурси, до яких можна мати доступ через їхні веб-сайти.

Залежно від конкретної потреби, можна використовувати комбінацію цих джерел для знаходження необхідної освітньої та наукової інформації під час кризового стану.

Наукометричні бази даних – це спеціалізовані інформаційні ресурси, які збирають та надають дані про наукові публікації, цитування, авторів і наукові журнали. Ці бази даних допомагають дослідникам, науковцям і бібліотекарям в аналізі наукової продуктивності та імпаку робіт. Основні наукометричні бази даних, які використовуються є:

1. Web of Science (WoS). Ця база даних включає інформацію про наукові статті, конференційні доповіді, книги та інші видання. WoS надає інформацію про цитування статей і дозволяє вимірювати науковий вплив досліджень.

---

2. Scopus. Є важливою наукометричною базою даних, яка містить інформацію про наукові статті і конференційні матеріали. Вона надає дані про цитування і імпакт-фактори журналів.

3. Google Scholar. Це безкоштовний інструмент від Google, який індексує наукові публікації з різних джерел, включаючи журнали, конференції і репозиторії. Він надає можливість пошуку наукових робіт та вимірювання їх цитування.

Використання наукометричних баз даних, таких як Web of Science, Scopus і Google Scholar, є важливим для вчених і дослідників у будь-яких умовах, включаючи дистанційну роботу, COVID19, воєнний стан або нестабільні обставини. Робота з ними вимагає деяких основних кроків:

1. Доступ до баз даних. Перш за все, треба переконатися, що є доступ до відповідних баз даних. Це може залежати від статусу (студент, викладач, науковець) та місця роботи чи навчання.

2. Пошук інформації. Використання різні ключові слова та фрази для пошуку релевантних досліджень та статей в базах даних. Використання фільтрів для обмеження результатів пошуку за роком публікації, типом документа, авторами і т. д.

3. Оцінка результатів. Оцінка знайдених результати за їхньою релевантністю і якістю. Перегляд ключові слова та інші метадані для визначення, чи вони відповідають вашому дослідженню.

4. Цитування і посилання. Коли використовується інформація з цих баз даних у дослідженні, треба бути відповідальними і цитувати джерела належним чином.

5. Оновлення і перевірка. Слідкувати за оновленнями обраних баз даних, адже нова інформація може стати доступною з часом.

6. Ефективне використання інструментів. Багато наукометричних баз даних надають інструменти для аналізу даних, створення графіків та інші корисні функції.

7. Доступ до повнотекстових статей. Декілька статей може вимагати сплати або доступу через вашу організацію.

8. Публікація власних досліджень. Якщо проводиться дослідження, треба не забувати про можливість публікації результатів в цих базах даних, щоб поділитися роботою з науковим спільнотою.

Це загальний порядок дій для роботи з наукометричними базами даних. Кожна з цих баз може мати свої власні особливості та інструменти, тому також важливо вивчати їх особливості та можливості.

---

Важливо зазначити, що навіть коли країна знаходиться у стані війни, українські академічні та університетські бібліотеки продовжують працювати та надають максимальну підтримку академічній спільноті за різними тематиками як фізично, де це можливо, так і за допомогою різноманітних онлайн ресурсів.